

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

La Figueres de Josep Pla | Precisament acabem de concloure el curs Josep Pla, escriptor i periodista, que hem ofert a la UNED de Figueres. Els alumnes han pogut conèixer l'efecte extraordinari que la ciutat va produir al Pla adolescent (de dotze anys, tot i que ell se'n comptés deu) quan, el 1909, el seu pare el va portar a examinar-se d'ingrés i primer curs de batxillerat a l'Institut General y Técnico, nom que tenia el Ramon Muntaner abans de la Segona República. Després, en tota l'obra, va parlar molt de la vila, de certs llocs i d'algunes persones, sempre de manera admirativa. Ara la Fundació Josep Pla i l'Ajuntament de Figueres han preparat la Ruta Josep Pla, un itinerari guiat que se celebra un dissabte al mes, al matí durant l'hivern i a la tarda cap a l'estiu. Per a reserves, consulteu el web www.visitfigueres.cat.

LA RUTA JOSEP PLA

06/12/2024 - 14/09/2025

>> La Ruta Josep Pla, anunciada al web visitfigueres.cat. (FOTO: VISITFIGUERES.CAT)

Evi Rauter, compassió | Hem pogut llegir les cròniques que, des que la desgraciada jove va ser trobada morta a Portbou, ens n'ha ofert puntualment Tura Soler. Desapareguda a Itàlia, trobada al poble fronterer, enterrada al cementiri de Figueres, desplaçada a una fossa comuna del mateix recinte funerari... Relacionats amb la tràgica sort d'aquesta noia, parents, amics, turistes i qui sap si companys ocasionals; forenses, patòlegs, criminòlegs; guàrdies civils, carabinieris, gendarmes, agents de la Interpol; funeraris, enteradors, buròcrates; mitjans de comunicació en paper, televisius, d'Internet... En el moment d'escriure aquesta

crònica, tractaven de localitzar-ne el cos al cementiri esmentat. No hi havia gaire certeses: aquí o més enllà; en un sac blanc o en un taüt de zenc; des de tal nínxol, o no, perquè un tres podria ser un cinc o al revés; records d'algun treballador jubilat que no s'avenien amb els d'un altre... No la van trobar. En fi, tot plegat produeix una gran tristesa i compassió. L'episodi, és clar, dona de sobres per al probable serial.

El tap de Cadaqués | No pas cap dels elaborats a l'obrador de La Mallorquina. No. Volem evocar el que les fotos de premsa i els reportatges visuals ens han facilitat després que, fa poques setmanes, part de l'Alt Empordà suportés una minidana. En efecte, as Baluard i es Cucurrucuc l'aigua va empènyer una trentena de cotxes riera de Sant Vicenç avall, que van quedar encallats al pontet que la cobreix, a tocar del Casino de la vila, just poc abans que el rial (que en diu Espriu) desguassés a mar. És clar: no s'hauria d'aparcar als llits de les rieres que tenen una muntanya immediatament darrere; les autoritats ja ho adverteixen. Correntment no porten aigua, però si plou fort..., Déu nos en guard d'un ja està fet; allò que no passa en cinc anys passa en una estona.

Efectes d'un pírncing | Una dona de trenta-dos anys va decidir de fer-se'n un. Va entrar a l'establiment adient i, en acabat, a caixa, per pagar el servei, va oferir metilendioxipirovalerona. Jo tampoc no sabia que en el *mileu* en diuen *droga caníbal*, perquè un dels efectes que produeix és l'excitació de la mandíbula i, en conseqüència, incita a mossegar... no necessàriament carn humana. Es veu que des de la *pírcingueria* van trucar als Mossos, que van detenir la dona. Va ser l'arrest número quinze.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

L'empenta de les dones | Des de finals del 2024, les dones emprenedores, empresàries i directives del Baix Empordà tenen una plataforma digital

per donar visibilitat a les seves accions professionals: una nova pàgina web emmarcada en el projecte «Empremta: Emprenedoria i lideratge femení al Baix Empordà». La plataforma, impulsada pel Consell Comarcal del Baix Empordà i amb finançament de la Diputació de Girona, té l'objectiu principal de crear, amb diferents iniciatives, un espai de suport i col·laboració per a dones que vulguin iniciar o consolidar els seus negocis. Així, s'ha creat l'Observatori d'Emprenedoria i Lideratge en Femení al Baix Empordà, que conté dades quantitatives i qualitatives sobre el perfil i la realitat de les dones emprenedores a la comarca. Disposar d'aquestes dades, segons els impulsors del projecte, permet conèixer millor les necessitats específiques de les dones empresàries i identificar les barreres que han de superar per dur a terme les seves activitats. La plataforma inclou altres apartats, com ara entrevistes a dones emprenedores, informació sobre ajuts, subvencions, formacions especialitzades i espais de treball disponibles a la comarca, i un directori d'empreses liderades per dones del Baix Empordà. I si amb tot això s'incentiven les aliances i el treball conjunt entre dones emprenedores, molt millor, per allò que la unió fa la força i, en aquest cas, pot abatre barreres ancestrals i aparentment indestructibles. Endavant, doncs!

El poblat de Castell, desemparat

El poblat ibèric de Castell, al terme de Palamós, patrimoni arqueològic protegit, ha patit, al llarg dels anys, uns quants atacs vandàlics que han malmès algunes de les seves estructures. L'últim atac, al novembre del 2024, va afectar la cisterna principal del poblat. Abans d'acabar l'any, s'hi va fer una actuació d'urgència per netejar l'espai i consolidar les estructures danyades, mentre no arribava un projecte de restauració més a fons. Anteriorment, s'hi havien fet treballs per assegurar els talussos del poblat (situat al cim de penya-segats marins), afectats per temporals. Tot plegat, amb l'objectiu de poder obrir al públic les zones restaurades. Pocs dies després d'haver obert aquests espais, personal del Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC) va detectar que s'havien arrencat blocs de pedra de la cisterna principal del poblat i de murs adjacents, blocs que van ser estavellats, de manera intencionada, al fons de la

>> Treballs de neteja de la cisterna de Castell.
(Foto: MAC)

mateixa cisterna. Les restes del poblat han estat, també en més d'una ocasió, pintades amb esprai en diferents punts. El MAC i l'Ajuntament de Palamós fan crides a la ciutadania perquè respecti els monuments històrics. Les crides no estan de més, però dubto que la ciutadania que les escolti i en faci cas sigui la culpable dels actes vandàlics comesos. És probable que aquests atacs no s'aturin fins que a la zona hi hagi un sistema de vigilància eficaç. No hauria de ser així, però malauradament s'ha fet evident que aquesta serà l'única solució.

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Adeu al CinemaAVINGUDA | La poca afluència de públic ha acabat provocant el tancament i enderroc del CinemaAVINGUDA de Puigcerdà. Una crònica anunciada feta realitat durant el darrer mes de desembre amb l'inici de les obres que hi aixecaran un edifici d'habitatges i locals comercials.

Per tal que el CinemaAVINGUDA no quedi en l'oblit, Joaquim Palau ha promogut l'edició del llibre *Sempre ens quedarà el record: CinemaAVINGUDA, 1962-2024*, a càrrec dels autors locals Joan Manuel Casanovas i Martí Solé. El llibre recull els inicis de les projeccions cinematogràfiques a la capital cerdana i repassa la història del llavors conegut com a *Cine Avenida*. Construït el 1962, fins al moment final ha conservat l'estètica inicial, amb un pati de més de cinc-centes butaques verdes i amb els murs coberts de cortinatges vermells.

El Cinema Puigmal d'Oceja, en aquest cas francòfon, és la darrera sala amb programació regular que queda oberta a la comarca. A Puigcerdà, es projectaran alguns films al teatre del Casino Ceretà, de manera intermitent.

Josefina Bravo, l'última germana de l'hospital | Ara fa un any, ens va deixar la germana Josefina Bravo Puente, l'última membre de la Congregació de les Germanes del Sant Àngel Custodi.

L'any 1887, el cardenal Salvador Casañas va encarregar a cinc germanes la cura dels malalts de l'hospital de Puigcerdà, on, fins aquell moment, hi havia un metge i un hospitaler amb la seva muller. La germana Josefina va néixer a Licerias (Sòria) l'any 1937, i la congregació la va integrar el 1961. Va formar part del grup de monges que assistien metges, malalts i ancians, fins als anys setanta, quan progressivament van passar a un segon terme, ja que l'hospital va començar a contractar personal no religiós.

En els darrers anys, la germana Josefina va conservar la memòria, l'arxiu i els objectes d'art acumulats al llarg dels anys. Entre els objectes més rellevants, destaca el quadre del sant Àngel Custodi pintat per Pere Borrell. Aquesta pintura va presidir la capella gòtica de l'hospital des del 1873, i, després de ser malmesa durant la Guerra Civil Espanyola, es va conservar a les dependències privades de la congregació. Esperem que aquesta peça, d'un gran valor, es pugui conservar a Puigcerdà.

>> La germana Josefina Bravo Puente, el 2018.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Una comarca maltractada | Les comunicacions de la comarca pateixen, des de sempre, molts problemes; ja és un mal endèmic! L'autovia que havia d'enllaçar Olot amb Figueres ha acabat sent d'Olot a Besalú, i no sembla que hi hagi cap perspectiva per tirar endavant l'obra inacabada. Al tram de Banyoles a Besalú, que també havia de ser una autovia, s'hi han fet quatre pedaços que, la gent que el patim, pensem que no calien; era millor «guardar els quatre quartos» per fer l'autovia, que era el que s'havia previst i hauria estat una obra definitiva, i no el que s'ha fet. Si consultem les hemeroteques, veiem repetides promeses de polítics de torn que governaven i de diferents colors parlamentaris; promeses especialment contundents en moments clau, com ara períodes electorals, que han quedat en paraules buides de contingut. La variant d'Olot continua encallada. Tots els camions que van a la ciutat o que hi són de pas han de circular pels carrers del teixit urbà. Aquesta característica es dona en poques poblacions que tinguin el mateix nombre d'habitants que Olot. També necessitem millorar el servei de transport directe entre Olot i Barcelona, o Ripoll, o Figueres, entre d'altres, ja que es tracta d'un servei essencial per a la mobilitat dels ciutadans. Darrerament, el municipi, fent-se ressò de la demanda popular, ha fet gestions per aconseguir freqüència i eficiència de busos que connectin directament la comarca amb la capital catalana. S'ha compa-

>> La carretera «de la Vergonya», el 1993.

Foto: ACGAX. SERVEI D'IMATGES. FONTS DIJOUS A LA BÚSTIA (DAVID JUVANTENY).

rat Olot amb diferents capitals de comarca, i la diferència en el servei de transport és abismal. I recordem que tampoc no tenim tren ni res que s'hi assembli. Estem molt maltractats.

La mitjana d'edat del sector agrari

D'acord amb les darreres estadístiques, sembla que només un 7 % dels pagesos tenen menys de quaranta anys. Segons aquestes dades, que no són exclusives de la Garrotxa, molts pagesos finalitzaran la seva activitat d'aquí a pocs anys. Amb tot, hi ha un nou perfil de pagesos, que no tenen gaires coneixements del ram però que busquen zones on poder treballar en explotacions i replantar les seves vides en un hàbitat diferent.

Ni la planta de biogàs ni la nova planta de residus

Ni planta de biogàs a Serinyà, en un espai que delimitava amb la comarca del Pla de l'Estant i la Garrotxa, ni tampoc la nova planta de residus a Beuda. L'alcalde de Besalú diu que no li sembla malament que es construïxin aquest tipus d'instal·lacions, per la seva utilitat, però afirma que el problema és el lloc on es volen fer, al mig del bosc. Opina que han d'anar als polígons industrials, ja que són indústries. Sembla que per a la planta de biogàs de Serinyà no s'ha especificat cap altra ubicació. En canvi, la nova planta de tractament de residus de Beuda és un cas diferent, ja que hauria d'anar al polígon industrial de Sant Jaume de Llierca, amb una planta de triatge que ja estava perfectament definida. Reclama que la Generalitat planifiqui aquest tipus d'instal·lacions; que vagi més enllà dels municipis i les comarques, amb una mentalitat territorial supramunicipal.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

La Girona grisa i bruta | El desgavell en la recollida de deixalles dona per a molt, però farem un exercici de laconisme. Brussel·les exigeix incrementar el reciclatge, i tots els ajuntaments intenten que així sigui. Tots? No. Al nord-est del país, un petit consistori resisteix, amb fermesa —com el poblet d'Astèrrix—, la pressió. A base d'experimen-

>> La séquia Monar, completament seca, al sector de les hortes de Santa Eugènia.

tar horaris i models de recollida inversemblants, l'Ajuntament de Girona ha aconseguit arribar a cotes de brutícia no superades des de la pesta negra. Però no tot és culpa seva: Girona+neta, l'empresa amb qui es va signar un contracte per a vuit anys el setembre del 2022, «funciona» amb precarietat d'horaris, de maquinària, de personal i de normativa, segons afirmen treballadors de l'entitat. Si hi sumem l'incivisme *in crescendo*, tenim la tempesta perfecta.

Un altre desgavell —aquest, hídric— té lloc a l'empresa d'aigües de Girona, Salt i Sarrià (Catsa): les tensions internes entre directius —ho exposava, el novembre passat, la premsa local— s'afegeixen a les inacabables obres de manteniment de la séquia Monar. Mentre que a Salt s'espavilen per fer-hi neteges periòdiques —això sí, a mà, sense maquinària—, a Girona continuem esperant la passera de la Font del Rei sobre l'Onyar, riu testimonial fins que recuperi la decència amb l'aigua del canal.

Mitjans, gastronomia i entitats emblemàtiques

| La Casa de Cultura de Girona va acollir, el novembre passat, la primera trobada de ràdios locals gironines: som una les regions d'Europa amb més densitat d'emissores locals. Els participants van destacar la funció informativa i, alhora, de cohesió social d'aquests mitjans, i van reivindicar la necessitat de més suport institucional per fer front a la precarietat del sector.

Aquest mes de març, els «supercoquins» Ferran Adrià, Oriol Castro i Joan Roca tenen cita al XI Fòrum Gastronòmic de Girona per dialogar-hi sobre la creativitat als fogons. També s'hi fan taules rodones sobre el futur de la cuina catalana —amb l'establiment

dels seus vint-i-cinc plats més representatius— i la contraposició —o convivència— entre les noves tendències i els plantejaments tradicionals.

De sabor més popular, els mercats i mostres de bolets han proliferat després d'anys de sequera micològica: a Llagostera va tenir lloc la XXII Fira del Bolet, amb deu mil visitants. D'altra banda, l'Ajuntament de Salt va homenatjar els vint-i-dos comerços de la vila que fa més de cinquanta anys que ofereixen els seus serveis i productes.

Gironins que han fet coses

| A finals de 2024, vam acomiadar personalitats que han fet una gran feina entre nosaltres: Pepe Pinto, nascut a Antequera el 1929, serà recordat pels aficionats al futbol per la seva trajectòria com a jugador del Girona i del Barça, i entrenador, més tard, d'altres equips catalans. També ens va deixar Rosa M. Labayen, als cent un anys. Va presidir durant quatre dècades l'Associació Amics de la Girona Antiga, i li devem la iniciativa d'obrir al públic els patis i habitatges més emblemàtics del Barri Vell durant les edicions de Temps de Flors.

En un context més internacional, la Universitat de Girona té trenta-quatre investigadors inclosos a la llista del 2 % de científics més influents del món entre 2023 i 2024. Aquesta llista és elaborada per la Universitat de Stanford (Califòrnia) juntament amb l'holandesa Elsevier. D'aquests trenta-quatre, n'hi ha vint-i-set a la prestigiosa base de dades Scopus.

I, finalment, la Diputació ja és propietària oficial dels Banys Àrabs, monument romànic del qual eren titulars les caputxines del convent de l'Anunciació des de 1929.

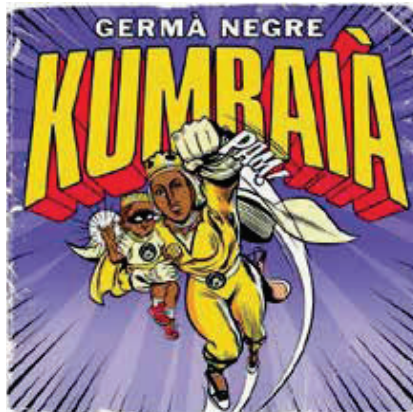
La gent de Girona «fa coses», que deia aquell...

EL PLA DE L'ESTANY

Text > XAVIER XARGAY I OLIVA

Dels noms | Quan llegiu aquesta crònica, els actes que la motiven hauran passat ja fa força mesos, però com que vol ser una reflexió lingüística, crec que ja em perdonareu el decalatge temporal. Els municipis pladestanyencs s'esforcen a programar activitats que els revitalitzin i que convidin la gent a visitar-los, sobretot en dates assenyalades com poden ser Nadal o Tots Sants. Per Nadal, a més de pessebres, pessebres vivents i pastorets, s'organitzen els mercats o fires. Per Tots Sants, se celebra la Castanyada o el Halloween. No sé si vosaltres creieu que el nom fa la cosa o no; jo, en concret pels noms que ara us comentaré, espero que no, que el nom no faci la cosa, perquè que del mercat de Nadal palolenc en diguin *Market* (a l'anglesa: jo espero que continuï amb un *Palol-París-London*) o que a la festa de Tots Sants a Cornellà l'anomenin *Castaween* em fa pensar que la bona feina organitzativa no es mereix uns noms terrorífics. Què voleu que us digui! M'agrada més saber que assisteixo a la Fira de Nadal de Porquerres o a una magnífica Nit de les Ànimes a Camós, o als Halloween de la Farga i el Barri Vell banyolins i porquerencs o a la Castanyada del Mas Palau o de Sant Miquel de Campmajor, perquè, en aquests casos, sé que el nom fa la cosa.

De gossos | Com que fer una llista, sigui del tema que sigui, em posa una mica nerviós (deu ser un trauma per les llistes de pecats que em demanava el confessor), i com que si la fes hauria de parlar de presentacions musicals (Judit Jacquet, nous discos de Germà Negre i d'Eli Rodríguez, Jamboree Gang, Ferro Negre, el festival FlamencGi a Porquerres), o cinematogràfiques (la Concha d'Or a Albert Serra; els documentals d'Unai Canela i Juli Suárez, i el dedicat als colors del blanc d'en Barraca; el curtmetratge de Clàudia Cedó; o el projecte d'Isaki Lacuesta sobre Banyoles, amb producció de J. J. Bayona), o literàries (la Creu de Sant Jordi a Salvador Oliva, i un grapat de nous llibres), me l'estalvio i us comento un cas de crònica negra. Crònica negra canina. Dues ma-

>> Kumbaià, el tercer disc dels banyolins Germà Negre. (Foto: RÀDIO BANYOLES)

nifestacions a Banyoles han reclamat una solució per al cas del segrest d'un gos a Navata, amb banyolins presumptament implicats. El cas del gos Lucky és d'aquells d'embolica que fa fort (veïns que no s'avenen i es denuncien, home encaputxat, filmacions, camioneta prestada, policia i grua locals, gos lladrador, èxit viral), però a sobre me n'assabento mentre llegeixo la novel·la *Día de perros*, la segona obra d'Alicia Giménez Bartlett (la novel·la negra és un excel·lent desengreixant per a les elevacions d'esperit) que mostra un submon amb gossos víctimes i assassins, i em deixa mala boca, pitjor que la que em deixa una llista d'activitats.

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT

Serveis bancaris | A partir del mes de desembre passat, tretze dels dinou municipis de la comarca ripollesa ja disposen de serveis bancaris gràcies a una iniciativa conjunta de CaixaBank i Caixa d'Enginyers. Es tracta d'un servei de banca mòbil que porta els caixers automàtics i els serveis financers a aquells municipis que no en disposaven, i que no és res més que una xarxa d'oficines bancàries mòbils itinerant que té com a objectiu garantir la inclusió financera. Els veïns dels municipis beneficiats reben, així, una o dues vegades al mes, les atencions de personal especialitzat i les prestacions de les sucursals bancàries esmentades, i no s'han de desplaçar a altres poblacions de la comarca. En paraules de l'alcalde de Molló, un dels

municipis que havia disposat d'oficina bancària pròpia, «es tracta d'un servei que els pobles, degut a l'envelliment progressiu de la població, cada vegada necessitem més».

Tradicions | Aquesta nòtula està centrada en la petita població de Vallfogona de Ripollès, on es va celebrar la Setmana de la Pedra Seca, que hi va tenir lloc entre els dies 22 de novembre i 1 de desembre. En va ser la tercera edició, organitzada per l'Ajuntament de la població amb el suport del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. Cal dir que Vallfogona és, potser, el municipi de la comarca amb més patrimoni de pedra seca. L'objectiu de l'activitat va ser promocionar aquesta tècnica com a patrimoni i ofici, i alhora contribuir a preservar-la i reconèixer-la, i a posar en valor el seu potencial ecològic, ja que aquesta mena de construccions ajuden a donar vida a una bona munió d'animals i a protegir l'entorn natural. Una de les activitats preparades per a aquesta tercera edició va consistir en un taller participatiu obert a tothom, a redós de l'església de Sant Julià, on l'artesà marger i paretsecaire garrotxí E. Prada va ensenyar els rudiments d'aquesta tècnica constructiva mil·lenària i va refer un nou tram del mur de pedra seca que sosté el camí ral, en concret el tram que aguanta el camí esmentat just a l'entrada del recinte de la sagrera de l'església de Sant Julià.

Fires i activitats nadalenques | Les fires i activitats relacionades amb el Nadal van tenir el seu tret de sortida durant el llarg cap de setmana de la Puríssima a pràcticament tots els pobles i municipis de la comarca, els quals van sumar activitats lúdiques i culturals als seus atractius naturals. No és pas cap secret dir que totes aquestes propostes anaven encaminades a ajudar a dinamitzar el territori de cara a un mes clau per al sector dels serveis (restauració i comerç), a més de turístic, com sol ser el desembre. D'entre totes les propostes nadalenques, van destacar les fires o mercats de Nadal de Ripoll, de Sant Joan de les Abadesses, de Ribes de Freser, de Campdevànol, de Campelles... Cal dir que a moltes d'aquestes celebracions s'hi van incorporar novetats per tal de fer-les més atractives: a Camprodon, el personatge del tió es va convertir en el protagonista principal; a Ripoll,

>> Cartell de la Fira de Nadal de Ripoll.

hi va haver més concerts, animació i una àrea de furgoteques (*food trucks*); a Sant Joan de les Abadesses, una variada diversificació d'activitats, que incloïen des de tallers de decoració nadalenca fins a música, arbres dels desitjos, cagada del tió per a la mainada, etc.; a Campdevànol, una mostra pessebrística a la torre Mossèn Tor; a Campelles,

tot de tallers, com ara El Gourmand; a Ribes de Freser, un seguit d'activitats que es van repartir al llarg de tot el mes de desembre, l'encesa de la il·luminació nadalenca, la quina, etc. També cal fer esment de la pujada de pessebres a diversos cims de la comarca. Els més matiners van ser el CEE Ripoll i la UE Sant Joan de les Abadesses, que el dia 1 de desembre els van dur a Sant Amand i al Taga, respectivament. Posteriorment, es van afegir a pujar els seus pessebres a les muntanyes dels seus termes Vallfogona de Ripollès; Planoles, al puig de Dòrria; Pardines, al Tos, o Campdevànol, al Costa Pubilla.

LA SELVA

Text i foto > SEBASTIÀ GODAY

La Fundició no es fon | Des de fa trenta anys, La Fundició és un grup integrat per nou amics que es troben i retroben pel gust de mantenir una

amistat adquirida en anys estudiantils i professionals i regalar-se —probablement, en un dinar ben guisat i regat— una obra artística seriada encarregada a un artista gironí. Enguany, al Museu Etnogràfic del Montseny - La Gabella d'Arbúcies han mostrat al públic les obres que han acumulat en trenta anys de vida i que, en conjunt, són un tresor, sigui per la bellesa, sigui per la varietat, sigui per la vertebració iconogràfica, sigui per un valor preciós: ser part d'una societat civil que sense escarafalls ni subvencions treballa per l'art i la companyonia sense subterfugis. Uns amics i acompanyants que retornen part dels seus guanys a la societat, i amb aquesta voluntat han pogut fer donació a la ciutat de Girona de les escultures públiques de Mim Juncà o Àlex Nogué, que l'enriqueixen. A La Gabella han resumit les tres dècades en una deliciosa exposició on preval la transversalitat i qualitat dels artistes gironins, amb una acurada i equilibrada reproducció d'obres noucentistes o fotografies antigues o amb obres de rabiosa

GIRONINS A L'EXTERIOR

Text > MONTSERRAT BONVEHÍ ROSICH,
resident a Saint Louis (Estats Units)

Ser arquitecte durant la crisi del 2016 no va ser fàcil. Jo vaig tenir la sort de no viure-ho tan de prop. Aquella tardor vaig començar una experiència temporal com a professora visitant en una universitat dels Estats Units. El que havia de ser temporal, però, s'ha convertit en gairebé deu anys de vida a l'estranger.

Durant tots aquests anys he treballat en diferents institucions acadèmiques: la Universitat de Virgínia, una de les més antigues d'Amèrica, el fundador de la qual va ser Thomas Jefferson; la Universitat de Harvard, a Cambridge, i, actualment, la Universitat de Washington, a Saint Louis, Missouri.

Sovint se sent a parlar de la inversió espectacular en recerca i desenvolupament que es duu a terme als Estats Units, i és ben cert. Els que coneixem les institucions d'ensenyament supe-

>> D'esquerra a dreta: Fermí Tarrés, Joan Pluma, Pep Casas, Joan Boadas, Josep M. Oliveras, Joan Plana, Jesús Sánchez, Pere Siqués i Manel Rueda.

actualitat. Dels nou integrants actuals de La Fundició, quatre procedeixen de la Selva, però cap dels artistes de la mostra ho és. Qui sap si mai s'expandiran amb artistes del sud, de la Selva... I amb una *fundidora*?

La lluminositat lloretenca de Joan Domènech | Correu, descarregueu-vos el magnífic catàleg que s'ha editat

per commemorar l'Any Joan Domènech (<https://www.anydomenech.cat/exposicio>), l'immens personatge lloretenc que neutralitzava i naturalitzava la terra i la mar de Lloret des de l'Ajuntament en els moments de la implosió turística, o des del seu despatx de polític a la Diputació o a la Generalitat. O el personatge que va recollir dades arqueològiques dels ancestres lloretencs més reculats; que es va barallar amb tota mena d'estats polítics i econòmics en temps de gran dificultat; que va ser un recordat mestre d'història a l'ensenyament; que va crear i va ser part d'una família que s'estimava a mort; que va *sonetitzar* moments i persones; que va ser sardanista en el sentit més ampli que es pugui imaginar, historiador de la música i radiofonista, i també organitzador, editor, a voltes navegant, amable, benhumorat, microscòpicament rancuniós, així com cronista en aquesta secció de la REVISTA DE GIRONA que se m'ha traspassat, i que va generar sinergies per a la Catalunya que tant s'estimava. Una Catalunya, un Lloret de Mar, que, amb

models com Joan Domènech, és i serà invencible.

Miscel·lània de la Selva | Encara que no sembli una notícia brillant, sí que ho és: des d'ara, es poden consultar els llibres d'actes de tots els ajuntaments selvatans, fins a l'any 1977, al portal Arxius en línia (excepte els de Blanes i Lloret de Mar, es fa la cerca al web dels arxius municipals). La digitalització ens apropa a l'estudi de la nostra comarca des de casa.

Consultada una font de gran credibilitat, l'insubstituïble Pere Serra, en *Fontdeglòria*, el dia 18 de desembre, la capacitat de Susqueda es movia entre el 34 i el 35 %, 82,36 hm³, i a Santa Coloma de Farners, amb una mitjana anual de pluja de 833 litres, l'any 2024 es va ultrapassar aquesta xifra, amb 836 litres. Però no cal tirar coets: és una pau seca!

I els pescadors de Blanes, com els d'altres llocs de la costa gironina, tremolen amb les directives que Europa vol introduir al sector primari. Quin futur els espera, a l'arrossegament i a les confraries? I a l'entorn del peix? I al peix mateix?

rior dels Estats Units sabem que els investigadors hi estan molt ben tractats i pagats! Tanmateix, del que no es parla gens és dels crèdits desorbitats que els estudiants necessiten per poder fer una carrera ni del deute monstruós que acumulen i que els acompanya durant gran part de la seva vida productiva.

Jo soc fruit de la universitat pública catalana, on vaig estudiar arquitectura, que és una de les carreres amb més prestigi a Europa i el món. Una carrera que exigeix molt rigor, creativa però alhora amb una sòlida base tècnica, i que em va donar els coneixements suficients per poder exercir de professora en una de les millors universitats del món durant sis anys.

El sistema educatiu a Catalunya, pràcticament gratuït, i les seves institucions acadèmiques públiques, si es comparen amb l'estàndard de matrí-

cula nord-americana, perfectament poden equiparar-s'hi. I per si us pregunteu si l'ensenyament en aquestes institucions és, respecte a una universitat pública catalana, deu o fins a cinquanta vegades millor —depenent de l'exclusivitat de la institució—, la meua resposta honesta i directa és: no.

Ara que soc mare —encara que, de moment, buscar universitat per a l'Ona encara queda molt lluny—, no podria pensar en cap lloc millor per estudiar i viure que l'Europa occidental que anomenem del *benestar*. Les nostres institucions acadèmiques, malgrat els nombrosos defectes que tenen, segueixen proporcionant serveis de qualitat a l'abast de la majoria.

I no voldria acabar sense fer un agraïment sincer i majúscul a tot el professorat que vaig tenir durant la

meua formació, i a tots els col·legues que actualment treballen a les nostres universitats públiques. Sense ells, que tenen un sou que està molt per sota del que es mereixen, no hi haurà futur acadèmic per a tothom.

Visca la universitat pública!

No es parla gens dels crèdits desorbitats que els estudiants necessiten per poder fer una carrera als Estats Units ni del deute monstruós que acumulen